

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 183

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 18 mai 1998

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		Decizia nr. 60 din 31 martie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici.....	3—4
Decizia nr. 59 din 26 martie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale.....	1—3		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 59 din 26 martie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale

Ioan Muraru — președinte
Costică Bulai — judecător
Viorel Mihai Ciobanu — judecător
Mihai Constantinescu — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Victor Dan Zlătescu — judecător
Ioan Griga — procuror
Anișoara Sandu-Dragu — magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997, ridicată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București în Dosarul nr. 13.767/1996 al acestei instanțe.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 19 martie 1998, în prezența părților și a reprezentantului Ministerului Public, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 26 martie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Rechizitoriul nr. 1.836/P din 14 noiembrie 1996 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților Răducan Alexandru, Udilă Dănuț și Bălăbăneanu Adela pentru infracțiunea de bancrută frauduloasă, prevăzută la art. 208 din Legea nr. 31/1990.

În timpul judecării cauzei de către Judecătoria Sectorului 2 București — Dosarul nr. 13.767/1996 —, la data de 27 iulie 1997 a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997 care, prin prevederile art. I pct. 111, a abrogat expres art. 208 din Legea nr. 31/1990.

La termenul de judecată din 16 septembrie 1997 Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București a ridicat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor din această ordonanță în ceea ce privește abrogarea art. 208 din Legea nr. 31/1990.

În baza art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, prin încheierea din aceeași dată instanța a sesizat Curtea Constituțională cu această excepție

În motivarea excepției se susține că, potrivit art. 72 lit. f) din Constituția României, reglementarea infracțiunilor, a pedepselor și a regimului executării acestora este de domeniul legilor organice, un astfel de act normativ fiind și Legea nr. 31/1990 care, prin titlul VIII, reglementează o serie de infracțiuni și regimul sancționator al acestora. Pe de altă parte, potrivit dispozițiilor art. 114 alin. (1) din legea fundamentală, Guvernul poate, în baza unei legi speciale de abilitare, să emită ordonanțe, dar numai în domenii care nu fac obiectul legilor organice.

În aceste condiții, se susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997, prin care s-a abrogat art. 208 din Legea nr. 31/1990, care reglementa infracțiunea de bancrută frauduloasă, constituie o încălcare a prevederilor constituționale citate.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

În scopul soluționării cauzei, conform prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat puncte de vedere președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția nu este întemeiată, deoarece, potrivit art. 114 alin. (4) din Constituție, Guvernul poate emite ordonanțe de urgență în cazuri excepționale, pentru această categorie de ordonanțe nefiind prevăzute condiția legii speciale de abilitare și nici restricția la domeniul legilor ordinare. Pe de altă parte, abrogarea art. 208 din Legea nr. 31/1990 a fost determinată de necesitatea punerii de acord a acestei legi cu Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării și lichidării judiciare, prin care a fost înlăturată noțiunea de faliment, lăsându-se fără suport infracțiunea de bancrută frauduloasă, care era condiționată de declararea stării de faliment a societății comerciale. De asemenea, prin abrogarea art. 208 din Legea nr. 31/1990 nu s-au dezincriminat faptele care intrau în conținutul infracțiunii complexe de bancrută frauduloasă, întrucât acestea se regăseau incriminate fie în titlul VIII, denumit „Infracțiuni”, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997, fie, ca infracțiuni distincte, în Codul penal.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

Prin Adresa nr. 321/C/2 din 5 decembrie 1997, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a comunicat că excepția a devenit fără obiect, ca urmare a apariției Legii nr. 195 din 17 noiembrie 1997, care a reintrodus art. 208 din Legea nr. 31/1990.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților și concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, constată următoarele:

Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția cu care a fost legal sesizată.

Potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională se pronunță numai cu privire la neconstituționalitatea unor dispoziții legale în vigoare de care depinde soluționarea cauzei.

Or, dacă prin dispozițiile art. I pct. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997 s-a abrogat textul art. 208 din Legea nr. 31/1990, care reglementa bancruta frauduloasă, prin Legea nr. 195 din 17 noiembrie 1997

privind aprobarea ordonanței respective, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 335 din 28 noiembrie 1997, prevederile art. I pct. 111 au fost modificate în sensul reintroducerii infracțiunii de bancrută frauduloasă. Deci obiectul excepției — abrogarea art. 208 din Legea nr. 31/1990 — a dispărut prin reintroducerea în legislație a normei penale pentru pedepsirea bancrutei frauduloase.

În consecință, excepția invocată este lipsită de obiect, Curtea Constituțională putându-se pronunța numai asupra dispozițiilor legale în vigoare.

În dezbaterile care au avut loc s-a contestat calitatea de parte a Ministerului Public, de care depinde legitimarea sa pentru invocarea excepției. În acest sens, Udilă Dănuț, prin avocat, a arătat că procurorul nu ar avea calitatea de a invoca o astfel de excepție, deoarece, potrivit art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, republicată, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată, la cererea uneia dintre părți sau din oficiu, de către instanța de judecată, iar potrivit art. 23 și 24 din Codul de procedură penală, părți în procesul penal sunt inculpatul, partea vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente. Rezultă că reprezentantul Parchetului, nefiind parte în sens procesual penal, nu ar putea invoca excepția de neconstituționalitate.

În ceea ce privește această susținere, se constată că legitimitatea procurorului de a ridica o excepție de neconstituționalitate decurge din natura și din atribuțiile Ministerului Public, astfel cum sunt prevăzute de Constituție și de legea pentru organizarea judecătorească, precum și de Codul de procedură penală.

Astfel, potrivit art. 130 din Constituție, în activitatea judiciară Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, iar potrivit art. 27 lit. e) din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, acesta are ca atribuție participarea, în condițiile legii, la ședințele de judecată.

În sfârșit, la art. 315 alin. 2 din Codul de procedură penală se prevede participarea obligatorie a procurorului la toate ședințele de judecată în prima instanță, cu excepția celor care au loc la judecătoria, unde procurorul participă numai în anumite cauze, iar potrivit art. 316 din același cod, în desfășurarea cercetării judecătorești și a dezbaterilor procurorul exercită rolul său activ în vederea aflării adevărului și respectării dispozițiilor legale.

În lumina acestor dispoziții legale, procurorul trebuie să-și spună părerea asupra tuturor problemelor ridicate de părți sau de apărare, el putând formula cereri, ridica excepții și pune concluzii, context în care este posibilă ridicarea și a excepției de neconstituționalitate ori de câte ori aceasta este necesară în vederea îndeplinirii atribuțiilor enumerate mai sus, având astfel, în sensul art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, calitatea de parte. Aceasta este și jurisprudența Curții Constituționale, care a soluționat, în mod constant, excepții de neconstituționalitate ridicate de Ministerul Public, așa cum rezultă din Decizia Curții Constituționale nr. 18 din 14 martie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 12 decembrie 1994, din Decizia nr. 26 din 7 martie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 8 iulie 1996, precum și din Decizia nr. 214 din 16 iunie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 8 septembrie 1997.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 pct. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/1997, ridicată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București în Dosarul nr. 13.767/1996 al acestei instanțe.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 martie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,

Anișoara Sandu-Drăgu

Ca urmare a transferării magistratului-asistent

Anișoara Sandu-Drăgu,

în temeiul art. 261 alin. 2 din Codul de procedură civilă,

în locul acesteia semnează

Magistrat-asistent șef,

Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 60

din 31 martie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, invocată de Societatea Comercială „KAYAVONI EXIM” — S.R.L. în Dosarul nr. 6.675/1996 al Judecătoria Sectorului 2 București.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 24 martie 1998, în prezența uneia dintre părți și în lipsa celorlalte, și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 31 martie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 27 mai 1997, pronunțată în Dosarul nr. 6.675/1996, Judecătoria Sectorului 2 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, invocată de Societatea Comercială „KAYAVONI EXIM” — S.R.L.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile art. IV pct. 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 contravin prevederilor art. 41 din Constituție, deoarece:

— fixează în sarcina exportatorului, persoană juridică română, obligația repatrierii valutei în termen de 90 de zile de

la data încasării, dar nu mai târziu de 90 de zile calendaristice, calculate de la data atestării documentare a trecerii mărfii prin frontiera română, ceea ce constituie, în opinia autoarei excepției, și o „imixtiune a legiitorului român în activitatea contractuală”;

— în cazul neplății de către partenerul extern a contravalorii mărfii, este sancționat exportatorul român, întrucât nu a repatriat la termen valuta, deși de esența răspunderii contravenționale este existența culpei dovedite. Astfel se ajunge la situația în care, dacă nu se încasează valuta (faptă lipsită de culpabilitate în opinia autoarei excepției), patrimoniul persoanei juridice este diminuat prin aplicarea de amenzi.

Din cuprinsul încheierii de sesizare a rezultat că instanța de judecată nu și-a exprimat opinia în legătură cu excepția invocată. De aceea, având în vedere prevederile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, completând încheierea de sesizare, Judecătoria Sectorului 2 București a opinat că excepția este neîntemeiată.

În scopul soluționării cauzei, conform prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat puncte de vedere președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția invocată nu este întemeiată, având în vedere faptul că activitatea de comerț exterior a agenților economici se desfășoară pe baza autonomiei lor juridice, iar art. 41 alin. (1) din Constituție garantează dreptul de proprietate, conținutul și limitele acestui drept fiind stabilite prin lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procedurii, susținerile părții prezente și dispozițiile

legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, constată următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția, fiind legal sesizată.

Litigiul în cadrul căruia s-a invocat excepția privește contestarea unei amenzi aplicate potrivit dispozițiilor pct. 7 al art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, pentru nerepatrierea valutei rezultate din activitatea de comerț exterior la termenele prevăzute la pct. 3 al aceluiași articol.

În consecință, celelalte alineate ale pct. 3 nu au legătură cu soluționarea cauzei, așa încât, potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, rezultă că excepția ridicată este pertinentă numai în ceea ce privește dispozițiile alin. 1 al pct. 3 și cele ale pct. 7 din art. IV al ordonanței susmenționate.

Alin. 1 al pct. 3 din art. IV al Ordonanței Guvernului nr. 18/1994 prevede că în cazul operațiunilor de încasare la vedere, repatrierea valutei rezultate în urma producerii actului de comerț internațional se va face în maximum 5 zile de la data încasării, dar nu mai târziu de 90 de zile calendaristice, calculate de la data atestării documentare a trecerii mărfii prin frontiera română sau, după caz, a executării lucrărilor și prestării serviciilor în străinătate în funcție de zona geografică a partenerului extern.

Se susține, de către autoarea excepției, că aceste dispoziții sunt neconstituționale, întrucât încalcă prevederile art. 41 din Constituție, care reglementează dreptul de proprietate privată.

Potrivit art. 41 alin. (1) din Constituție, dreptul de proprietate este garantat, conținutul și limitele acestui drept fiind stabilite prin lege. Într-adevăr, activitatea de comerț exterior se desfășoară pe baza autonomiei juridice a agenților economici, însă această activitate trebuie să fie în concordanță cu interesul național pentru a cărui apărare statul acționează prin politica legislativă. În acest context a fost emisă Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, care își are temeiul în dispozițiile din Constituție cuprinse în titlul IV „Economia și finanțele publice”, în special cele prevăzute la art. 134 alin. (2) lit. b), potrivit cărora statul trebuie să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea financiară și valutară; or, scopul reglementării cuprinse în art. IV al

ordonanței este consolidarea regimului valutar în vigoare și întărirea disciplinei financiare privind disponibilitățile în conturile valutare.

Dispozițiile atacate nu încalcă nici libertatea contractuală, așa cum susține autoarea excepției. Într-o interpretare sistematică a art. 134 din Constituție, această prevedere urmează să fie aplicată în concordanță și cu dispozițiile alin. (1) privind economia de piață și ale alin. (2) lit. a) privind libertatea comerțului, ceea ce presupune că dispozițiile legale instituite pentru consolidarea regimului valutar și întărirea disciplinei financiare privind disponibilitățile în conturile valutare, cum sunt cele de la alin. 1 al pct. 3 din art. IV al Ordonanței Guvernului nr. 18/1994, sunt conforme cu cerințele economiei de piață, în stadiul actual de dezvoltare a societății românești, precum și cu regulile necesare pentru asigurarea libertății comerțului în ansamblul general al economiei din țara noastră.

În ceea ce privește dispozițiile pct. 7 al art. IV din ordonanță, invocarea în susținerea excepției a prevederilor art. 41 din Constituție nu este concludentă, deoarece în speță obiectul litigiului îl constituie încălcarea termenului de repatriere a valutei, prevăzut la alin. 1 al pct. 3 din art. IV, având drept consecință săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de pct. 7 al art. IV din aceeași ordonanță, de care se face vinovat agentul economic exportator, constatarea existenței sau a inexistenței culpei ca element al răspunderii contravenționale fiind de competența exclusivă a instanței judecătorești.

Cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. IV pct. 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 15 din 28 ianuarie 1997, definitivă prin Decizia nr. 149 din 3 iunie 1997, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 24 septembrie 1997, și prin Decizia nr. 274 din 26 iunie 1997, definitivă prin nerecurare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 4 februarie 1998, reținând că aceste dispoziții sunt constituționale.

Față de cele arătate, rezultă că nu sunt motive care să determine schimbarea practicii jurisdicționale a Curții.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, invocată de Societatea Comercială „KAYAVONI EXIM” — S.R.L. în Dosarul nr. 6.675/1996 al Judecătoriei Sectorului 2 București.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 martie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,

Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.